

Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka

2020-12-11

Obchodzony jest 10 grudnia - w rocznicę podpisania przez ONZ w 1948 roku w Paryżu Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Z tej okazji społeczność międzynarodowa i środowiska obywatelskie w różnych krajach starają się zwrócić uwagę na potrzebę przestrzegania podstawowych praw i wolności przysługujących wszystkim ludziom, niezależnie od płci, rasy, wyznania i korzeni kulturowych.

Formalnie obchody Dnia Praw Człowieka ustalono podczas 317. sesji plenarnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ, które odbyło się 4 grudnia 1950 roku. Ich celem jest przede wszystkim szerzenie wiedzy na temat Deklaracji, która ustanowiła kanon praw politycznych, obywatelskich i społecznych przysługujących wszystkim ludziom. Był to pierwszy dokument dotyczący bezpośrednio praw człowieka, który został uzgodniony i przyjęty przez niemal 200 państw. Doświadczenia II wojny światowej – w tym okrutne zbrodnie nazistowskie – skłoniły państwa do działań, które miały zminimalizować prawdopodobieństwo powtórzenia się historii masowego łamania praw człowieka i ludobójstwa. Prace nad projektem rozpoczęły się w 1945 roku, a po trzech latach dokument został przyjęty bez żadnego głosu sprzeciwu. Deklaracja Praw Człowieka do dziś pozostaje podstawą systemu ochrony praw człowieka ONZ. Trafiła ona nawet do Księgi rekordów Guinnessa, jako najczęściej tłumaczony dokument!

Prawa człowieka to podstawowe normy przysługujące każdemu z nas na mocy samego faktu bycia człowiekiem. Ich źródłem jest ludzka godność. To prawo do życia, wolności słowa, zrzeszania się czy edukacji. Prawa człowieka mają charakter **powszechny** (są niezależnie od wyznawanych wartości, poglądów czy religii), **przyrodzony** (nie zależą od woli władzy czy przepisów prawa, a państwo może jedynie je chronić), **niezbywalny** (władza nie może nam ich odebrać, nie można się ich zrzec), **nienaruszalny** (nie mogą być zmieniane czy regulowane przez władze), **naturalny** (posiadamy je z racji swojego człowieczeństwa, a nie z nadania) i **niepodzielny** (wszystkie stanowią integralną i współzależną całość). Przestrzeganie praw człowieka powinno być gwarantowane i chronione przez państwo. Ważnym elementem tego systemu na świecie są organizacje pozarządowe, jak Helsińska Fundacja Praw Człowieka, UNESCO czy Amnesty International.

W ramach obchodów święta 10 grudnia, odbywają się konferencje poświęcone tematyce praw człowieka, spotkania polityczne, szkolenia, dyskusje, pokazy filmów dokumentalnych, a także szereg wydarzeń kulturalnych i sportowych. Jednym z kluczowych momentów obchodów jest wręczenie **Nagrody Organizacji Narodów Zjednoczonych**, której celem jest docenienie ludzi i organizacji promujących i walczących o prawa człowieka.

Niestety także dzisiaj wartości uznawane za powszechne często ulegają erozji, a rządy prawa są podważane. Dlatego tak ważne jest zwiększenie społecznego zaangażowania w działania mobilizujące rządy państw do poszanowania praw człowieka. Działania takie realizowane są także w naszym mieście. To właśnie 10 grudnia – w Dniu Praw Człowieka – w Krakowie ogłoszony zostanie Międzynarodowy Raport Freemuse o wolności artystycznej osób LGBTI, zaś w Willi Decjusza otwarta zostanie wystawa poświęcona walce Białorusinów z dyktaturą.

Dzień Praw Człowieka to święto każdego z nas i adresowane do każdego z nas. Bądźmy świadomi swoich praw i nie bójmy się reagować w obronie praw innych ludzi!

**Magiczny
Kraków**

Treść Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka:

https://www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/Powszechna_Deklaracja_Praw_Czlowieka.pdf